

Dag van de Schermtrainer 2014: verslag van het debat

We vroegen de aanwezige trainers na te denken en te debatteren over drie onderwerpen, aan de hand van een aantal vragen. Er werd gesproken over definities en benaderingen binnen de club van 'de recreatieve schermer' en 'de competitieve schermer', over het aantrekken van vrijwilligers, en de activiteitsgraad en sportiviteit van de leerlingen tijdens de training.

Het debat werd gemodereerd door Evy Van Coppenolle, het verslag opgesteld door Anneke Daems.

*Wat hebben wij toch een zalige sport!
Noem maar eens een sport waar je als recreant
in duel kan treden met je topsport-helden?*

Het debat begon met een verkenning van wat 'recreatief' en wat 'competitief' genoemd wordt.

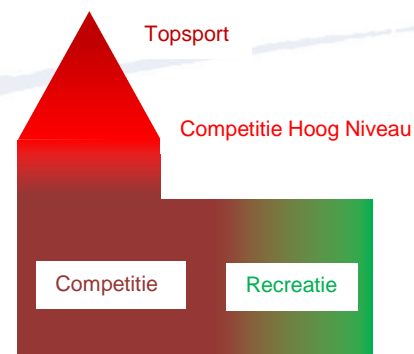
Er werden heel wat mogelijke elementen aangedragen om de 'grens' te definiëren, o.a. interesse in de sport zelf, de inzet, de wil om extra te doen, resultaatsgerichtheid, maar geen van die elementen op zich blijkt hanteerbaar als definitie.

Uit het debat kunnen uiteindelijk de twee extremen gedefinieerd worden:

- de (extreem) competitieve schermer vertoont de inzet en wil om zich te organiseren (planning en 'leven' aanpassen aan wedstrijdkalender), aanvaardt de nood aan bijkomende training (bv. fysieke training) en andere resultaatsinvloeden (voeding), en werkt resultaatsgericht naar een wedstrijd toe.
- de (extreem) recreatieve schermer komt hooguit schermen voor de sport, en is vooral geïnteresseerd in het plezier van het schermen en het sociale element van een clubtraining.

Belangrijk taal-element dat naar boven kwam is de onduidelijkheid in het Vlaams door het gebruik van de term 'competitie', daar waar in het Frans een onderscheid duidelijker is: spreken we over de zin om met iemand in competitie te gaan ('opposition') of over de zin om op wedstrijd te gaan ('competition')? De zin om in oppositie te treden, de wil om zich te meten aan de tegenstander, is essentieel voor een schermer, maar dit betekent niet noodzakelijk dat die schermer plezier beleeft aan wedstrijden en actief wil zijn op het wedstrijdscircuit.

Een club heeft alle soorten schermers nodig, dus is het maar goed dat er tussen die twee extremen een enorme variëteit aan individuen bestaat. In plaats van een piramidiaal beeld te gebruiken om uitdrukking te geven aan de deze gelaagdheid, is het kerkmodel zeker een beter beeld: sommige recreatieve schermers ga je nooit tot op

een wedstrijd krijgen, en ook van de competitieve schermers is er maar een beperkte groep bronmateriaal voor het hogere competitieniveau.

Maar, die variëteit aan schermers maakt dat de grens moeilijk zwart-wit te trekken is. Het is dus zeer belangrijk om het evenwicht tussen plezier en prestatie te bewaren. Daarom werken veel clubs met een aanvullend aanbod voor de 'competitieven' eerder dan met volledig gescheiden groepen. Hierbij is flexibiliteit in de toepassing belangrijk: schermers moeten een zekere mobiliteit hebben zodat ze van dat extra aanbod kunnen genieten en zo hun zin in wedstrijd-gaan te verkennen. Evenzeer moeten reeds competitief actieve schermers de kans krijgen om eventjes wat minder prestatiegericht te zijn en te schermen voor de fun. Het aanbod en de mogelijkheden moeten ook steeds geëvalueerd worden, want een club is een levend wezen dat gevormd wordt door de schermers, en de vrijwilligers die de club ondersteunen.

Wat het ondersteunend aanbod aan competitieven ook is, het wedstrijd-gaan moet goed gekaderd worden. Schermers van alle leeftijden moeten een zekere mentale rijpheid hebben om een eerste contact met verlies en teleurstelling te weerstaan, ook als ze uit zichzelf gebrand waren om te gaan. In de voorbereiding van de scherman, het correct schetsen van de kansen en het juist omschrijven van de doelen ligt dus een belangrijke taak van de trainer.

Kinderen hebben meestal weinig nodig om op wedstrijd te willen gaan. Ouderen zijn meestal de rem, zowel de scherman die niet van kinds af gewend is aan wedstrijd-gaan, als van de ouders van het kind. De rem bestaat vooral uit praktische beslommeringen: de afstand, een vrije weekenddag die opgeofferd wordt, conflict met de hobby's van broer of zus, of het huiswerk etc.

Het is dan ook belangrijk dat de club hierin een ondersteunend beleid voorziet, zoals richtlijnen opstellen voor carpoolen, goed informeren van de ouders, het meesturen van begeleiders etc.

De return die een club bij beide groepen kan verwachten is het meedraaien in de clubwerking. Zulke vrijwillige inzet is niet echt afhankelijk van het type scherman, maar de rollen die ze kunnen vervullen hangt er wel een beetje van af. Kleinere clubs hebben vaak vooral problemen met het vinden van voldoende vrijwilligers, en het is moeilijk om te groeien als club als alle taken bij één of twee mensen terecht blijven komen. Ook ouders zijn vaak een goede bron aan vrijwilligers, want buiten het schermtechnische zijn er vele taken die ook de training ten goede komen en die door mensen met minder kennis van de scherm sport uitgevoerd kunnen worden.

Het helpt dan ook om te werken met takenpakketten, of rollen, of functies. Het is vooral belangrijk om ouders of schermers die zichzelf aanbieden goed te onthalen en hen snel voor een taak of in een functie te kunnen inschakelen. De vrijwilligers die je hebt moeten ook de mogelijkheid krijgen te groeien of te veranderen van taak. Als club helpt het dan ook als je een goed doordachte structuur hebt waarin die vrijwilligers aan plaatsje kunnen krijgen.

Het minder sporten, en het minder buiten spelen, heeft misschien minder te maken met computerspelletjes en het internet, en meer met zowel de veranderde cultuur (post-Dutroux tijdperk) als de overvolle agenda van het kind (kinderstress) en het overaanbod aan

Vlaamse Schermbond vzw

Boomgaardstraat 22 bus 56
B-2600 Berchem

www.vlaamsechermbond.be
info@vlaamsechermbond.be

tel: +32 (0) 3 286 07 54

KBO 0418.821.452
IBAN BE68 4087 0805 8134

vrijtijdsbesteding. Het is zeer zeker voelbaar dat een jonge schermer buiten dat schermen ook nog een hele hoop andere interesses heeft.

De instroom in de sport is het grootst in de lagere school leeftijd. Gezien het overaanbod, de competitie met andere vrijtijdsbesteding en de jonge leeftijd, is het vooral belangrijk om schermen plezierig te maken en te houden, en niet te vroeg beginnen te specialiseren naar de talenten toe.

Het probleem voor de sport is zeker niet de vraag, iedereen op die leeftijd wil wel eens proberen musketier of Zorro te zijn. Het schoentje knelt vooral in het aanbod van zalen, materiaal en natuurlijk ... trainers.

Vlaamse Schermbond vzw

Boomgaardstraat 22 bus 56
B-2600 Berchem

www.vlaamseschermbond.be
info@vlaamseschermbond.be

tel: +32 (0) 3 286 07 54

KBO 0418.821.452
IBAN BE68 4087 0805 8134